nihil deest.

221 Ex quibus infertur tum activitatem et passivitatem nullo modo in-
cludi ad invicem, quia sicut L. dixi neutrum eorum est gradus superior
respectu alterius: at vero rationem genericam causae nimirum operativae illam
natem quam ignis ex. gr. habet cum fumo includi in denominatione
causae efficientis, siquidem nullus gradus superior est omnino divisus
a gradu inferiori in quo includitur. Ex bono conveniat
istius ingeniosissimi Magistri quod ex toto corde suo discursu
[illegible] [illegible]. quia ratio generica quae est in ratione specifica eiusdem causae non
poterit fundare distinctam classem, a ratione quam fundat ratio
specifica eiusdem causae ad effectum, totum concedimus. quia formalis ratio
signi in identitate quae simul est signum et causa non est distincta a ratione causae
tam certe communem minime cogimur admittere ex iis, quae
contraria sunt afferunt.

222 Atque adeo in qualibet causa parti rationem genericam dis-
tinctam a ratione specifica ipsius causae: deinde rationem genericam ge-
nericam ut potest inclusam in specifica non fundaret dis-
tinctam classem ad effectum ipsius causae per id non admittimus quia
ratio signi formaliter includatur in ratione causae ita constituta per rationem
genericam et specificam talis causae. Cum ratio signi inveniatur
separata a ratione constitutiva talis causae. unde sicut
alio

sicut aũ et gaũ gõta inuicem coniuncta in eadem entitate a viis educ-
tiuis gstant deniq. essentialr distinctas, et nõ ad inuicem inclusas,
ita similer dicend de relationibus signi et causae et gõtis
inuicem coniunctis in eadem entitate, quae sit causa et signum.

123 Confirmatur gradens doctrinam Lib. 6.
Disp. Tract. 1° nõ 2° q. causa conueniat sensu in relatione signi nõ tñ
relationem causae, ut gõtat, quod relatio signi in causa distinguitur a relatione causae:
quemadmodum ab distinguitur a rationali, quod tō conueniat bruto irrationali,
nõ autem in rationali, cum per hoc differat a bruto.

124 Arguitur 2° et specialiter contra aliquos Thomistas nobis-
cum dicentes rationem signi Instrumentalis ad potentiam consistere in
intelligibilitate virginiua in qua sita omnes admittunt in eadem en-
titate signi Instrumentalis distinguitur rationem causae a ratione obiecti, nam sig-
num Instrumentale essentialiter causa effectiua species, quibus mediantibus
producit cognitionem, ordinatur positiue ad potentiam, et essentialiter obiectum or-
dinatur ad potentiam mediate quod nõ terminatam supponitur. Unde sic
arguitur: eadem entitas signi Instrumentalis est simul causa et obiectum: et
tñ hoc nõ obstante ratio causae distinguitur a ratione obiecti; quia sicut eadem entitas
sit signi et causa, tñ in ipsa entitate ratio distinguitur a relatione causae.

125 Et si dicas ideo rationem causae distingui a ratione obiecti in
signo Instrumentali quia tale signum essentialiter causa refertur ad rem positiue,
sed habet relationem realem ad potentiam, et essentialiter signum refertur ad
eandem potentiam per terminationem fundat. relationem rationis. Contra est
1° quia nõ refertur essentialiter causa positiue, et essentialiter signum per termi-
nationem ad potentiam, nisi in ipsa entitate signi Instrumentalis ratio
causae et obiecti nõ distinguerentur, nõ minus referendi diuersos arguit
diuersitatem potentiam, sic capacitatem in re quae diuersos modos refert.
Contra 2° quia eadem facilitate ego dicam ideo rationem signi

nec tales lociem cā in entitē qū simul ē cā et signū q̄ q̄=
terus cā referri ad effūm dicta relōē q̄ referri effectus
signi.

126 Confirm̄ 3.° qa relōēs quæ fundant primæ in
actiōe et passiōe essentialiter differunt a relōibus
quæ fundant in mensuram et mensuratum, ut ē causalitas et
[illegible] ēē [illegible] q̄ diximus in Logicā in 2.° de relōibus: sed
relōes cā fundantur in aciōe et passiōe et relaō signi in mensura
et mensurato: q̄ relaō signi distinguitur a relōe cā.

127 Ex dictis colliges 1.° fundamentum primum relōis cā
esse diversum a fundamento primo relaōis signi: nam in signis
instrumentalibus naturalibus fundamentum primum relōis cā ē causalitas
sive actio, fundamentum vero primum relōis signi ē ostensivo et in
signis formalibus fundamentum primum relōis cā ē unio sive informatio
et fundamentum primum relōis signi ē ostensivo ad potentiam intelligentiam
videnda sunt quæ diximus supra nō 89 usque ad num.
94.

128 Colliges 2.° sicut diximus relōem cā non coincidere
cum relōe signi in entitate quæ simul sit signum et causa ita et
eadem ratione cum proportione applicata dici oportere relōem sig=
ni non coincidere cum relōe effectus in eadem entitate quæ fuerit simul
effectus et signum aut signatum. unde relaō effectus fundatur in
passivitate cum relaō vero signi et signati fundabitur in osten=
sione activa et passiva.

Solvuntur Argumenta Contra Traditam Doctrinam

129 Obj. 2. Virtus producendi separatur a virtute causandi nam in Divinis Pater producit Filium et non in hunc causat: et tamen in Creatis coincidunt. ergo similiter licet relatio signi inveniatur separata a relatione causae, potest tamen coniunctim coincidere. Negatur consequentia quia cum ratio dicat causae dependentiam, ideo in Divinis illam non admittimus nam praeter communem SS. Patrum sententiam Filius non dicitur dependere a Patre et ideo Patri solum tribuitur ratio privilegii producentis seu generantis. Cum tamen dependentia non repugnet in Creatis in illis idem est generare producere atque causare nam quod in Creatis generatur et producitur et dependet, unde causare generare et producere et generatio productio et causatio sunt denominationes provenientes ab eadem actione; quare in Creatis hae rationes numquam inveniuntur separatae ut inveniuntur ratio signi et causae, quae tamen coniunguntur ideo et fundant diversas relationes, quia ut ostensio sunt puncta primo relationum causae et signi diversa, quidem ut potest quod inveniuntur separatae.

130 Inst. ratio signi formalis ad rem invenitur separata a ratione signi instrumentalis ad rem: et tamen quando unus vapor est simul signum formale et instrumentale, ratio ad rem utriusque signi coincidit. ergo licet et relatio signi inveniatur separata a relatione causae, quando inveniuntur coniunctae coincidunt. Neg. consequentiam et disparitas est quia signum formale et instrumentale solum distinguntur quia est prius et non prius cognitum ad potentiam. Unde non officit quod habeat eundem ordinem ad rem cum semper ordo ad rem et illius repraesentationis in omni casu sit invariabilis. at vero ratio signi est formaliter diversa a ratione causae ut patet ex dictis et semper ex num. 123. et ad hoc confirmatur quia ratio signi praeter illius definitionem quam dedimus num. 1o essentialiter est ratio medii. ratio vero causae est ratio principii ut patet,

quo

gö deñt fundare relões divzas. Additü qd id deestus qtemel=
signu fr̃ale et instr̃ale Constituit duo signa inadæqa et
Coïcantia ut diximus. 7 8 ad vö eadentitas q̃ sil ẽ Cä et
signu utrandrvem lerët adæsse.

231 Obj. 2.° ead aõ q̃ ẽ raõ pxima fundandi relõem Cã
ẽ et raõ pxima fundandi relõem signi. q̃ ñ ẽ cur relaõ Causæ
Coincidat relõe signi. Ans ostendit, q.a ignis ugñ hët alium
Cum s.t Conexiõem Cum fumo in roẽ signi nisi qm hët in
roẽ Cã; q̃ et ñ hët aliam riem pximam fundandi relõem
in ratione signi nisi qm hët in roẽ Cã. Rñ negõ ans, q.a roẽ p=
xima fundandi relõem signi ut supe ẽ dictum ẽ ostensio q̃
et p eande aẽ qsuerat nam in Patre vũ filii pductio ẽ
aecater ostensio, qm dt aecater aõ. Ad pbõem negõ et
ans: igr in roẽ signi ignis Conectitur ẽ fumo et illum respi-
cit ut ostensivõem et in roẽ Cã ẽ ipsa Conectitur ut p=
ducabili; q̃s Conectiones st fr̃aler diversæ

232 Inst: posita virtẽ nali pductiua fumi qm ignis
hët, et sublata et pstum pfumo alio ab eod igne si talis
virtus cognitã et vi illius cognitã fumus. q̃ in igne ead ẽ vir=
tus pductiua et ostensiua fumi saltem inadæqte. Rñt
Pfiter. Rñ disgõ ans: si talis virtus cognitã pside sub
sola fr̃alitẽ aut roẽ pductiua et vi illius cognitã fumus,
neg. si talis virtus cognitã ẽ sub fr̃alitẽ aut roẽ osten=
siua et vi illius cognitã fumus, õed. ans. Deinde disgunt
pbõem. q.a in igne virtus ostensiua et pductiua fumi ẽ ead
mater õed. fr̃aler neg pbõem.

233 Id hoc dictũ ut melius intelligatur adhuc indiget
explicatõe; q̃re sil intelligenda ẽ ut numqm signatũ ordin

virtus productiva in ordine ad effectum quin cognoscatur et virtus ostensiva. Itaque virtus productiva cognita in ordine ad effectum non est sola virtus causae sed et virtus signi. Probatur quia virtus causae abstrahit ab hoc quod cognoscatur, seu quod cognoscatur in ordine ad aliquid vnde si cognoscitur iam non est sola virtus causae sed virtus signi scilicet ostensibilitas. 2° quia vt sic diximus virtus causae est esse, vt principium effectus virtus autem signi est esse vt medium et ideo quando virtus productiva cognoscitur in ordine ad effectum iam talis virtus non est solum virtus causae quia non est solum principium effectus sed et virtus signi quia et est medium ad cognoscendum significatum. Vnde supposito argumento potius videtur impugnatoria, et ideo negando, quod indigeat distinctione.

134 Urgebis: ens cognoscibile eo modo quo est ens: atque virtus productiva est praeter ens tali ordinarium ad effectum seu productivum seu productibilem, ergo est cognoscibilis per ordinem ad effectum, ac proinde ostensiva effectus: nam esse ostensivum alicuius nihil aliud est quam esse cognoscibilem per ordinem ad illud. Respondeo concessa maiori distinguo minorem: atque virtus productiva est praeter ens tali ordinatum ad effectum tamquam principium a quo effectus dependenter procedit, concedo; tamquam medium per quod effectus vt significatum cognoscitur sine dependentia a signo, nego minorem. quia tunc est virtus signi quae praeter dicit medium per quod aliquid cognoscitur sine dependentia significati a signo; nam in genere significati potius dicendum est signum dependere a significato quam significatum a signo. Deinde neque etiam si virtus productiva se confundat ab omni alia ratione ostensibilitatis, vt magis explicavimus proxime n° 133.

135 Obijcies 2°. relatio distinctionis inter duas qualitates contrarias, v.g. inter albedinem et nigredinem, coincidit cum relatione

contrariis. gº et relaõ signi correlõe pš: añs prã [illegible] gª relaõ
Dñi dŭo requirit ex pte funti unitem tali in nã et divisiõem
in propria roe: si ē Dñia: relaõ vº contrarietis ead supponit ex
pte ex defectu correlatorum qd sic est: contraria sũt ea qª sub ead
grē maxime distant et cẽt.

Et nego añs gª relaõ dñi fundat proxime in
negõe diminuto identitatis. relaõ vº contrarietis fundat proxe
in negõe simultaneæ existtiæ in eod subjo qª negao diminuit
pot tolli, sicut albedo et nigredo pñt esse in eod subjo.
Vnd ad probaõem dicend concessionem qm supponit relaõ dñi et
contrarietis esse distinctam nam divisio qª ē funtũ contrarietis ē negaõ
existtiæ. deinde aut qª ē funtũ relõis dñiæ ē negaõ in
entitatis in nã specifica.

136. Obj. 2º relaõ signi confundit cũ relõe sigcati in ead
entitē qª sit ē signũ et sigcatum vº alterius, ut ignis vº fu=
mi: gº et relaõ nõ confundit cũ relõe signi. añs ostendit,
gª ead entitas modo ē signũ modo sigcatũ vº alterius, gº
et ead relaõ sit erit relaõ signi et sigcati. Negat añs: ad
probaõem negat pritas cõriã et dispritas ē, gª ead entitas ma=
lis pot fundare dictas denõiãs ut modo sit signũ modo
sit sigcatũ ead vº relaõ ē divisa fieri pt funtũ nõ pot fun=
dari in divisis funtis proximis. relaõ vº signi fundat pro=
xime in ostensiõe veluti activa per qm res qª ē signũ
dicitur ostendens et relaõ sigcati fundat in ostensiõe
veluti passiva per qm res sigcata dicit ostensa ex signo
qª ostensiones sunt dictæ et pro[illegible] tales et sunt relões qª in
illis fundantur.

137 Obj. 3º relaõ signi pr ordinem ad poam

coincidit cum relatione causæ formalis; ergo etiam per eandem rationem coincidit cum relatione causæ efficientis. Dist. ant.: quia relatio signi instrumentalis est relatio objecti ad potentiam: nam objectum non potest et actum est causa formalis extrinseca specificans: ergo relatio signi per eandem rationem coincidit cum relatione causæ specificantis. Conc. 1.o nego ant. ad illius probationem dico esse majorem in eum sensum: relatio signi instrumentalis est relatio objecti quod ad potentiam illam ultimo trahitur, nego majorem: objecti per quod tamquam per medium cognitum significatum, concedo majorem. Deinde dist. probationem minoris: objectum quod non potest et actum est causa formalis extrinseca specificans et mensurans, quod ultimo trahit actum, concedo: objectum quo mediante scilicet quod tamquam per medium cognitum significatum est causa formalis specificans, nego minorem. Deinde nego consequentiam quia significatum est quod specificat quia significatum est quod ultimo trahit actum.

Post hoc 2.o ex doct. P. Soar. in Metaph. objectum habere solum rationem metaphoricæ causæ quia in ratione objecti tantum non est agens, ergo quod influat in actum per suum illius effectus, nego dico aliquid esse objectum ipsi actui, sed solum vocatur causa quoniam specificat et mensurat actum quod ad terminum. unde ex dicto non colligitur relationem signi non coincidere cum relatione causæ proprie dictæ, et rigurose causantis per actionem propriam de qua hic loquimur.

130 Obj. 6.o relatio signi formalis ad rem coincidit cum relatione signi naturalis ad eandem rem, quia eadem entitas est simul naturale et formale signum: ergo et relatio causæ ad effectum coincidet cum relatione signi si eadem entitas sit simul signum et causa. nego consequentiam quia in 1.o casu datur idem fundamentum proximum, nempe eadem ostensio, in 2.o autem datur diversum fundamentum proximum

firmiũ ut patet ex dictis.

239 Obij 7.° In Verbo Divino eadẽ relaõ Imaginis et Filii rũ Patris; ergo similiter in signo si fuerit effectus eadẽ erit relaõ signi et effectus. Rñ̃ P. Velles, qd̃ [illegible] Filius n̄ dicatur effectus Patris, neq. Pater cã Filii, ut ẽ commũ [illegible] [illegible] ad hæc m̃ in Filio dignũ rõem Filii à rõe Imaginis [illegible] nostros [illegible] inadæquatos; nam ut colligitur ex P. Dar. Lib. 9.° de Trinitẽ cap. 9.° nũ 6.° fine Filius formalius importat relaõem procedentis; Imago autem formalius, idẽ expressius importat relaõem similitudinis, quia Filius et Imago n̄ st synonima. unde negandũ ẽ ant.

Sectio Tertia

De Distinctione Signi.

Supposita doctrina à nobis de divisione distinctionis in distinctionem ex nã rei et in distinctionem raõis quam brevem inculcavimus in Logicã et ex professo tractabimus in Metã, quæ prã diximus nobis ẽ 1.° A sufficiat distinctio raõis ratiocinantis inter signum et signatum ut detur vera raõ signi. 2.° qua distinctio requiratur inter potẽm et signum. 3.° quæ dicenda de distinctione inter potẽm et signatum. Tandem agemus de distinctione inter cognitionem signi et cognitionem signati. Cætera quæ pertinent ad huiusmodi quæstionem dedimus in Logicã. Tractatũ de Signis Sect. 1.ª subsect. 2.ª

Subsect. Prima

Utrum ad proprium Signum sufficiat distinctio Rationis Ratiocinantis.

240 Resolutionem nequaquam amplectimus in Logicã ã [illegible]

D. Si in ǭ Exsistentia licet et ē 2.° q.ᵃ signi sat pro ōem debet esse aliud ā sigcāto qd exprimatur per partem aliqd distinctis ipsius signi ab ribus receptis ad distiō rnōis ratiotinantis n̄ facit signū aliud ā sigcāto nam per talem distiōe semper concipitur ex pte obti res idem; ǭ talis distio n̄ sufficit ad rōem signi: 2.° q.ᵃ per distiōem rnōis ratiotinantis solū datur dicto symmetrice; ǭ n̄ datur per priū signū cum tali distiōe; sed si ē signū erit symmetricū.

141 Obj. 1.° sufficit distiō rōis latiotinatae sub ōceptu magis et minus expressus ut det uā lāo signi: et in ō tale distiōe semper res ē ead distiue. ǭ sufficiet distiō rōis latiotinantis sed cum illa ex pte obti concipiatur semper res idem. Ideo Concessa maj. distinguo min: semper res ē ead ōfuse concedo expresse sub ōceptum expressū nego min. Deinde nego sequelam q.ᵃ cum distiō rōis latiotinantis semper res manet ead sub ōceptu ōfusum et expressū: ō talis distiō solū sit ut frustrant hol. nominis aut ōceptus repetitio, et qō solū symmetrice saltē dic.

142 Obj. 2.° idem sine distiōe pōt ēe pratum et subtū; ǭ et signū et sigcatum. Ideo negando sequelam q.ᵃ pratū pōt identificari cum subtō, imo ōdicari aliqd subtō ē dicere qd identificatur cum subtō, vnde si magis identificantur ē q.ᵃ minus distinguit: et ideo inr idem ad se ipsum pōt dari lāo prati et subti; signū uō ē medium et instrūm nil aut pōt ēe mediū et instrūm sui ipsius. Addit qd nil Centrūm, nil aut pōt ēe mediū et instrūm, fit bene arguiō ā ōdiue ad sigcāem, q.ᵃ et nil pōt ōnūare de alio ā se reali distō, dari tn signū rei ā se realiter distō. Ut pōt.

Instabis:

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

143 Inst. gratui et subtum signu subti et qod gra-
tum sol disquit a subto distive vois latiotinantis, ut in lae
cdiere Prius e Pois. g Nt. disqo ans. gratu deduqtive o
relve ad pde e signu subti concedo, nam ut sic dari distio
clusqm virlis. sumptum spiue id e subti ipsius apotis et
relvis, neg ans.

144. Resp. gratu spiue sumptum sub xqstu ex-
presso grati id e quis e sub relve grati e signu sui sumpti
sub xqstu expresso subti id e quis e sub relve subti se sub-
jaibilis: et in gratium et subtu ut sic sol qvem latiotina-
tem disqiunt. g Nt. Ad ad may. grattu et subtum ut
sumiri in argo, resumi spiue sd deducqtive ut innuit parta,
ofensis nam et et dari deduqtivao subti sil o ora, dari in o
contre ad relvem et ut sic iam dari distio vois latiocinatis,
Am xqstis magis et minus expressos.

145. Urgebis: qa minus requirit distio inr extrema relvis qm
inr signu et sigatu: sed ad relvem vois sufficiunt extrema distta
qvem latiotinante ut patet in relve qa dari inr Prium et se ipsu,
et ostut spem indui, g o sola distio vois latiotis poterit dari iia
lao signi. Ad disq may: in minus et [?] relvis fictis o funto in le
qm Nt. concedo. relvis fictis sine funto neg may. disqet min:
ad relvem vois fictis sine funto sufficiunt extrema distta
qvem latiocinante concedo. ad relvem vois fictam o funtis neg.
min. deinde ad illius qvem dicend talem relvem n ee fictam
cum funto in re.

146. Dic: relao inr Prium et se ipsum ostiut spem indui
et ostiut o aliis relvbus ostientibus alias spes indui: sed alio
st o funto in le. g et lae qa dari inr Prium et se ipsum.

Ad

C neg. cons.am q.a ut conciat ô aliis sufficit qd fingat ab illu ad si-
militudinem alterius. ô n. est hui dat libera fingendi facultas, illam
pot. fingere ad similitudinem alterius, quamvis ad id nullum adest
fundamentum quod in Petro fingitur ut sit in seipso. Si asserat q.=
largo. Unde si aliquis ideam concipiat modo ut signum modo
ut signatum dabitur quidem signum sed chymericum et sine
fundamento de quo hic non disputamur.

147 Obj. 3.a definitio non distinguitur a definito: et tamen est signum
illius, siquidem est medium ad demonstrandum definitum, quod
St. C. dist. maj: definitio St. quoad entitatem et conceptum di-
stinctum conc. quoad modum concipiendi et conceptum ex-
pressum nego: definitio non explicat partes ut confuse, quas de-
finitum sed dicit confuse. unde definitio distinguitur virtualiter cum
fundamento in re ex vi conceptus magis et minus expressivi a re definita.

148. Obj. 4.a pura vox quis esse: hic lapis est lapis, quia hic lapis est
lapis continetur sub voce formali quod definitur. Oratio in qua aliquid St. et tamen parla
(aliquid) ibi posita non arguit aliquod distinctum in voce quod non sit in
ante nam idem illustratum est identicum: quod parla (aliquid) posita in definitive
signi non arguit quod signatum debeat esse aliquid distinctum a signo. C neg.
maj: quia pura vox si talis sit obtinuit et realis non est propriè discursus
dependentia quod exprimit illa parla aliquid ex aliquo posita inde-
finitive voce formalis, quia non dependet a seipso talis igitur vox impropriè
dicitur vox formalis, quia in se nihil non colligit.

149 Obj. 5.a Unio est medium inter duo extrema: et tamen non distinguitur
a medio, quando est extremum. quod si signum sit medium inter terminos potentiam po-
erit non distinguitur ab aliquo extremo. C neg. min: quia unio distinguitur a medio
distinctione rationis ratiocinatae sal. seu in conceptus quis minus expressi cum
fundamento distinctio est quia in eadem entitate modi invenitur ratio unionis quod datur
inter duo extrema ratio, et ratio unificationis realis non datur ex uniti.

Obj. 6.a

180 Obj. 6.° aer lucidus est signum aeris calidi: ergo idem est signum sui ipsius. R. aerem vere lucidum quatenus lucet esse signum aeris habentis calorem, nam tunc distinguitur ex ratione lucis ab aere calido; quod si aerem sumamus sine luce, tunc nego antecedens, quia tunc non est signum aeris et specifice sumpti praeter inductivum.

181 Obj. 7.° idem potest esse imago sui ipsius, ergo et signum sui ipsius. Probatur antecedens 1.° quia scientia divina cognoscit se ipsam, quae est imago sui ipsius. 2.° quia visio Beata reflectens supra se ipsam est et imago sui ipsius. R. distinguo antecedens: idem potest esse imago sui ipsius quatenus imago idem atque repraesentatio concedo; quia tunc idem potest seipsum repraesentare, ut diximus in Logica, aliter si non interveniat aliqua distinctio, nego antecedens. Deinde nego consequentiam.

182 Ad 1.um exemplum occurro scientiam divinam ut sit signum sui ipsius debere sumi quatenus signum se sola, et quatenus significatum cum aliis divinis attributis, quia tunc cum attributis distinguantur virtualiter, ab ipsa scientia datur sufficiens distinctio; aliter potest scientia divina se ipsam repraesentare, sed non erit signum sui ipsius ob defectum distinctionis. Similiter dicendum est de visione Beata, quae reflectitur supra se ipsam, nam ut sit signum debet sumi se sola, et quatenus significatum sumi debet cum aliis attributis, quae repraesentat, nempe cum essentia Divina aut creaturis, nam ut sic intervenit distinctio major virtualis minorum ex ratione lucis vide alia argumenta in Logica loco supra citato.

Subsect. 2.a

Quae distinctio sufficiat inter signum, et potentiam et inter potentiam et significatum.

183 Prima conclusio: inter signum et potentiam saltem requiritur distinctio rationis ratiocinatae. Patet ex dictis, et adhuc declaratur quia cum hac distinctione bene salvatur ratio instrumenti ipsius potentiae ad cognoscendum significatum, et ratio medii inter potentiam et significatum. Quod autem haec distinctio non requiratur ratiocinantis. Ostenditur quia cum sola distinctione rationis ratiocinantis signum non possit esse instrumentum potentiae, neque medium

inter

Neque medium inter signum, et significatum.

254 Dic: Cognitio divina ē signum formale in actu 2o Dei ut illius divini: Sed Cognitio divina non distinguitur à Decreto illius rationem ratiocinatam. ergo etc. Si neg. dico min. x. prem. quam quod ad minus admittit distinctionem rationis ratiocinatae in conceptus magis vel minus expressos inter cognitionem divinam et divinum illum.

255 Si tamen probabilius dicas nullam ibi intervenire distinctionem tunc etiam non dabitur signum quod in tali opinione non datur formale illum infinitè perfectis ut cum quod illius creatus ex cognitione sui venit in cognitionem Dei; nam si ibi nulla intercedat distinctio inter signum quatenus signum et quatenus principium vitale producens, ac recipiens cognitionem, signum dari in conceptus magis vel minus expressos aliquo probabiliter existimant, et non habent rationem signi.

256 2a Resolutio: inter potentiam et significatum requiritur et distinctio rationis ratiocinatae ē rationis utilis et potest ex dictis. Id autem suadet quod signum est id quod potentiae cognoscenti aliquid repraesentat: sed sufficit aliqua distinctio rationis ratiocinatae inter signum et potentiam ut diximus, ergo et inter potentiam et significatum. Secundo signum est medium quod ordinarie distinguitur ab extremis.

257 Obj. 1 quatenus inter medium et extrema debet distinctio ex natura rei non sufficit ex natura rei, ergo si signum sit medium inter potentiam et significatum, non idem sequitur potentiam et significatum distingui.

Resp. ... quod Christe deinde ... distinguerentur extrema ... ut principium et ut terminus: et tamen Christus ut principium et ut terminus non distinguitur ex natura rei à seipso. 2o quod conceptus quo intellectus cognoscit divinam indicantem distinguitur ex natura rei ab illa et ab illius divina indicante: et tamen divina indicans illius non distinguitur ex natura rei ab ipso illum.

Ad concessa antecedenti neg. consequentiam quia non est necesse quod extrema inter se distinguantur eo modo quo medium ab utroque distinguitur

ut patet in materia et forma —

q8 n̄ disjunt modaliter, et unio q̄d ē mediū inter illas ab ipsis dis-
jūan modaliter; ē aut̄ narium q̄d extrema inr se ȝ funt disjūnti
ti ȝ fimt tēm mediū sig̅d mediū narie versatr inr duo et
duo narie et distā; vnd si mediū ȝ funt versatr inr extre-
ma idem funtum q̄d illus ēt ut inr ea Concipiat mediū ēt
et ut ea Concipiat ut distā. Ad exēplā nil lēo q̄a ȝ Conce-
damus ānē ōra nos n̄ tēnt q̄d q̄m virium.

158 Ob̄ȷ̄ 2° illus ērī vȝ pōt se ipsu Cognarē et ipsū
tum ā se q̄d ultu tamȷ̄n et signū grate in aīi 2°. ȝ tn̄ idem illus
disguet ā se ipso ȝ funti. q̄a inr p̄oēm et sigēatum n̄ legit
distio lois tātonmantio, lē ȝ fconti. Ad negolo min: q̄a illus
gnus pōa sumit expsse ut prium vitale p̄duens et reaptiuū
ȝ reaptus ȝ lū ad illum, et gnus sigcatu sumit abtē, so l ut ira
ipsius ȝ ceptus, q̄o Lōes sit distā ȝ funti. q̄m solulē ag̅ sicare
et obes alii argō fieri solito et oculo Cognēnte se in speculo
p̄ aīum q̄ ē signū.

159 Insti: q̄ōe inpr ātr ā se ipso grāti ut tale n̄ disguit
ȝ funtā ā se ipso, q̄ ut ē subiectum. q̄o nes illus q̄mus signū dis-
guet ā se ipso q̄mus sigcātum. Negatr lcā, q̄a lāo grati ut subie-
ti ē aliq̄d pure extrēum ēns se ex pē illus, et ideo ē 2° intim-
tio: at vō lāo principii p̄ductiui ē aliq̄d indeliūm ēns se ex
pē principii q̄m lōem puri principii n̄ exprimet pure obtū
ut tale, et ideo ȝ funte in se disguet lāo principii et obti in ead
entitē illus.

Subsect. Tertia —

Quæ distinctio requirat inter Cognitionem
Signi et Cognōem Significati

160 — Ostenditur quia gradit a signo instrumentali ad eius signifi-
cationem signi formale necesse non est quod cognoscatur. Dico 1.° inter cog-
nitionem signi et cognitionem signati non sufficit distinctio rationis ratiocinan-
tis. Probatur quia cognitio signati est posterior cognitione signi et ab illa
dependens; sed nulla res sine aliqua distinctione potest esse prior
et posterior se ipsa, dependens et non dependens, ergo cognitio sig-
ni instrumentalis et cognitio eius signati non possunt distingui sola ratione
ratiocinante quae nulla in re est distinctio. Et confirmatur quia cognitio sig-
ni est medium et veluti manuductio ad cognitionem signati instrumentalis;
sed id repugnat esse medium et manuductionem ad se ipsum. Ergo.
161 Dic: contra Joan. Granensis Lib. 3 de attri-
butis cap. 2 n.° 11 Deus eadem indivisibili cognitione et sine
aliqua distinctione rationis ... cognoscit suam essentiam ut obiectum
primarium et creaturas in sua essentia ut obiectum 2.arium. Quod idem
docet Arriag. Lib. 8 in 1.am partem disp. 1.a n.° 36 et ejusdem
cognitione et creatura cognoscente ... in alio ... creaturas in Deo, ergo
cognitio signi sine aliqua distinctione potest cognoscere sibi significatum.
Sed contra praeter Disp. negamus, quam probabiliter alibi examina-
bimus; interim illud admittendo dico cognitionem signi sine
ulla distinctione cognoscentem significatum in signo tunc vero non dari usum
signi, quia tunc significatum non cognoscitur ex signo ... ut detur
usus signi instrumentalis non potest aut cognosci significatum ex
vi signi nisi attingatur distincta cognitione a functione inter a
cognitione signi per functionem nostrae resolutionis.
162 Dico 2.° inter cognitionem signi et cognitionem signati suf-
ficit distinctio rationis ratiocinatae. Suadetur quia inter cognitionem sig-
nati non requiritur maior distinctio quam inter ipsum signum et signatum;
sed inter signum et signatum sufficit distinctio rationis ratiocinatae,
ut

vt pat ex dictis; quo ad 2. Et Confirmatio, quia admissa tali divisione bene intelligitur quomodo Cognitio Signi sit prior Cognitione Significati, et Cognitio Significati sit posterior Cognitione Signi, et ab illa dependens vt deduci potest ex discursu virtuali.

163. Obycies: si hoc esset verum Angelus Cognoscens quamvis Causam Cognitione sua unica, et ex illa progrediens, et per aliam Cognitionem Cognoscens Causam, et ex Causa effectum vteretur Signo, siquidem in tali Cognitione daretur distinctio virtualis: Sed hoc est falsum, siquidem species infusa Angelis determinant eorum intellectus ad Cognoscendum simul Causam et effectum; quo ad 2.um Resp. neg. min. ad illius probationem dico tales species prius determinare Angelorum intellectus ad Cognoscendas Causas, et ex illis effectus.

164. Dubitabis: an eadem potentia, quae Cognoscit Signum instrumentale debeat et Cognoscere Significatum, an sufficiat, quod vna potentia Cognoscat Signum, et alia Significatum, dummodo vtraque sit radicata in eodem Supposito? vg an oculus Petri videns motum et nullo modo animam Latentem, et eiusdem Petri intellectus Cognoscens animam Latentem, et nullo modo motum, an dicatur aliquis ex his potentiis vtati Signo Instrumentali? Resp. negative cum Communi. Ratio. Est quia, vt aliqua potentia vtatur Signo instrumentali necesse est, quod Cognoscat Significatum ex vi Signi Cognitum vt talis, et consequens quod Cognoscat Connectionem inter Signum, et Significatum, atque neque oculus, neque intellectus vt supponimus, quilibet seorsim sumptus Cognoscit talem Connexionem. quo neque oculus neque Intellectus in tali euentu vtitur Signo tali instrumentali: sed quilibet potentia suum obiectum attingit immediate, et dirigente.

165. Confirmatur, quia nulla potentia inferre potest conclusionem vt talem, quin Cognoscat praemissas ex quibus infertur talis conclusio, quo sic et nulla potentia poterit Cognoscere Significatum vt tale, ex Signo Instrumentali, quod non Cognoscit. Vnde

addendum

addite 1.º Suppositu in tali eventu, et de vi signo, q.º Supposit.
n. utitr Signo ñsi mediis suis pōis, nulla aut, vt phantasma illius
pōa tunc utentr Signo. Addite 2. oculum tunc sōl videre
Signum mali sumptum, et similiter illum sōl Cognos-
cere significatu male.

166. Opp. in 1.º g. 1. 1. b.b. dic quod. 1.º Aut. 1.º 3.

Non ē n. pōa Cognoscens Sigñatum Signi fralis
n. cognit ipsu Signu frale, gō et pōa, quae cognoscit signatu
Signi instralis n. debet cognoscere ipsum Signu instrale.
R. neg. cōām, et disparitas est, q.ª Signu frale incognitum
ducit pōam in cognēm, Signum aut instrale ducit in
Cognēm vt mediu ptr gr Cognitum, ac inde ratio con-
nexionis necessario cognita.

167. Opp. 2.º pōt eiusd. Suppositi existam ex adin-
ventem ptr Sympatiam, vt visiu in illu, et notē in
phantasia, et in appetitu; gō et oculus excitabit illam ad vi-
dend amma latente. R. et si illus excitetr ad videnda aiam, latente
sōl excitari ad illam videndam, virtē, n. ūo ex signo n. cognito
ab ipso illu. I dic oculu excitare illum ad videndam motu ex
illo aiam, n. ūo excitare illum ad videnda aiam, n. ūo ex formali.

168. Opp. 3. phantasia pōt cognēre signu, et illius habitu-
dinē ad sigñatum, et in illus pōt cognēre signatu.
Cum habitudē ad signu, gō tunc suppositum cognēs signu p vnam =
pōam et sigñatu p aliam, dicetr uti signo instrali. R. facto et admis-
sa suppositōe antis, et q.ª ē qd. Stio q ad 1.ª pēm, conceda totum, q.ª
in tali eventu utraq. pōa, scil. phantasia, et illus utereñ signo, vt
pāt; gō et suppositum mediantib. suis pōis. Quaestio tn n. existit in
eventu, in q. phantasia, et illus cognoscerent signu cum habitudē

ad